

Výňatky z prohlášení EUROCHAMBRES o podnikatelských právech

Od svého počátku před více než 60 lety byl projekt evropské integrace postaven na modelu sociálního tržního hospodářství, který kombinuje volný trh s rozsáhlým systémem sociálního zabezpečení. Pro tento model je klíčová rovnováha. Sociální podpora nemůže být zajištěna bez dynamického trhu poháněného životaschopnými, zdravými podniky.

Pilíř v oblasti sociálních práv, přijatý EU v loňském roce se proto EUROCHAMBRES rozhodla vyvážit "Prohlášením o podnikatelských právech". Dvanáct práv se týká požadavků podnikatelů a podniků v EU nutných proto, aby mohli prosperovat a být konkurenceschopnými v mezinárodním měřítku, a tím zachovat naše společenské hodnoty a standardy.

Podnikatelé jsou mnohem víc než poskytovatelé služeb a daňoví přispěvatelé. Jsou pedagogy, trenéry, inovátory, tvůrci, aktivními členy místní komunity a hnací silou široké konkurenceschopnosti EU. Podnikatelé obvykle nehovoří o svých právech. Ale je čas, aby politici a úředníci byli proaktivnější při zajišťování potřeb podnikatelů, které nejsou považovány za samozřejmé a jsou výsledkem politických procesů.

Evropa nyní potřebuje provádět reformy a opatření umožňující našim začínajícím i milionům již založených podniků prosperovat a růst. Tyto návrhy EUROCHAMBRES stanovují klíčová doporučení pro takové reformy a opatření, která by měla být realizována během nadcházejícího volebního období 2019-2024.

1. Plně fungující jednotný trh
2. Spravedlivé a výhodné obchodní podmínky mimo EU
3. Přiměřeně vyškolená, kvalifikovaná a pružná pracovní síla
4. Efektivní ekonomická integrace migrantů
5. Dostupná a vhodná řešení financování
6. Tvorba, provádění a kontrola právních předpisů EU musí být přizpůsobeny malým a středním podnikům
7. Opatření ke stimulaci podnikatelského myšlení v celé Evropě
8. Ekosystém, který usnadňuje vytváření a rozšiřování podnikání
9. Druhá šance po neúspěchu a usnadnění transferu podniků
10. Ekonomické a právní prostředí, které umožňuje podstupovat riziko a stimuluje inovace
11. Pokročilá, propojená a přístupná digitální infrastruktura
12. Cenově dostupné a bezpečné dodávky energie a surovin

1. Plně fungující jednotný trh

Současný propletenec vnitrostátních regulačních režimů nadále podkopává jednotný trh. Nedostatečného pokroku bylo dosaženo v oblasti služeb, kde průměrná integrace sektoru služeb členských států v roce 2015 činila pouze 6,6 % oproti 20,6 % u zboží.

Doporučení

- **Měla by být přijata ambiciózní opatření k dokončení jednotného trhu služeb a mělo by být dosaženo řádného provádění směrnice o službách, včetně vícejazyčného jednotného kontaktního místa (PSZ) v každém členském státě.**
- **Komise by měla během příštího pětiletého období stanovit ambiciózní cíl zdvojnásobit integraci sektoru služeb ve srovnání s 6,6 % v roce 2015.**
- **Mělo by být zajištěno úplného provádění transakcí online.**
- **Měl by být vypracován jednoduchý a flexibilní statut Evropské soukromé společnosti (SPE).**
- **Pravidla pro poskytování služeb online a offline by měla být sladěna.**

2. Spravedlivé a výhodné obchodní podmínky mimo EU

Čím je širší trh, na kterém podnik může rozšířit své aktivity, tím větší se mu vytváří příležitosti odbytu a snižuje se jeho vystavení změnám tržních podmínek a chování spotřebitelů. Existuje také silná vazba mezi internacionalizací a růstem.

Doporučení

- **Zásada "mysli nejdříve na malé" by měla být centrem tvorby obchodní politiky EU.**
- **Měla by být stanovena celoevropská politická cílová hodnota průměrné míry využití preferencí ve výši 75 % pro všechny obchodní dohody EU.**
- **Obchodní dohody EU musí být doprovázeny interními implementačními plány.**
- **Vztahy po Brexitu s Velkou Británií se musí důrazně zaměřit na omezení škod na podnikatelských subjektech EU 27, které mají přímé nebo nepřímé obchodní vztahy s Velkou Británií a na minimalizaci netarifních bariér, zejména celních požadavků a regulačních rozdílů.**
- **Komise musí zavést mechanismy, které umožní zástupcům široké oblasti ekonomiky, jako jsou komory, systematicky přispívat v průběhu procesu tvorby obchodních dohod.**

3. Přiměřeně vyškolená, kvalifikovaná a pružná pracovní síla

Nedostatek kvalifikovaného personálu je druhou největší výzvou pro podniky v nadcházejících letech.

Doporučení

- **Měl by být vytvořen celoevropský nástroj pro předvídaní potřeb dovedností, který by pak efektivně sloužil při navrhování a realizaci učebních osnov.**
- **Zaměstnatelnost by měla být zahrnuta jako kritérium pro měření účinnosti vysokoškolských institucí s cílem zajistit, aby učební osnovy byly zaměřené na uplatnění absolventů na trhu práce.**
- **Pro celou EU byl měl být stanoven kvantitativní cíl propojení odborného vzdělávání s praxí: 50% studentů odborného vzdělávání a přípravy by mělo významnou část času svého učení strávit na pracovišti.**
- **Pokračování v podnikovém vzdělávání a školení je důležité pro celoživotní učení a pomáhá zaměstnancům udržovat si příslušné znalosti a dovednosti.**
- **Revize směrnice o modré kartě je nezbytná pro zlepšení atraktivity Evropy pro vysoce kvalifikované pracovníky a zvýšení mobility těchto pracovníků mezi členskými státy.**
- **Měla by být podporována větší propustnost a synergie mezi odborným a vysokoškolským vzděláváním s pružnějšími postupy, které studentům umožní přecházet mezi vysokoškolským a odborným vzděláváním.**
- **EQF by měl být konsolidován, aby se stal skutečným nástrojem transparentnosti, lepšího chápání kvalifikace a jejího porovnání.**
- **Nástroj Profil dovedností EU by měl být aktualizován s přihlédnutím k doporučením.**

4. Efektivní ekonomická integrace migrantů

Uprchlíká krize posledních dvou až tří let je především humanitární výzvou, nicméně historie ukazuje, že civilizace, které otevírají dveře přistěhovalcům, se v důsledku toho rozrostly a rozkvétaly. Ekonomická integrace migrantů může být pro podnikatelskou komunitu EU velmi přínosná. Tento proces je extrémně složitý a vyžaduje účinný, koordinovaný a robustní přístup zahrnující celou řadu zúčastněných stran z veřejného i soukromého sektoru z celé EU.

Doporučení

- **V EU by měl být vytvořen komplexní přístup zahrnující všechny zúčastněné strany za účelem integrace uprchlíků na trhu práce.**
- **Prostřednictvím Evropského sociálního fondu by měl být zřízen grant na podporu integrace, který by zejména malým a středním podnikům poskytl podporu nejen pro integraci migrantů, ale i dlouhodobě nezaměstnaných z jiných členských států EU mezi jejich pracovníky.**

5. Dostupná a vhodná řešení financování

Teoreticky mají malé a střední podniky přístup k různým finančním nástrojům, které jim pomáhají udržovat a rozvíjet své aktivity, od různých forem úvěrů až po vlastní kapitál. V praxi je však nadále pro většinu malých a středních podniků obtížné využívat kromě již nastavených kontaktů a zdrojů nových forem financování, což naznačuje nízkou úroveň znalostí a omezené přeshraniční kapitálové toky.

Opožděné platby zůstávají pro mnohé podniky významnou překážkou cash-flow. Může to mít vážné socioekonomické následky, jako je snížení investic, propouštění nebo dokonce likvidaci. Opožděné platby jsou obzvláště akutní v přeshraničních scénářích a působí tak jako překážka fungování jednotného trhu. Je znepokojivé, že veřejný sektor v několika členských státech zůstává mezi hlavními dlužníky, avšak i podniky příliš často nedodrží platební podmínky dohodnuté s obchodními partnery.

Doporučení

- **EU by měla podporovat celoevropskou analýzu úrovně podnikatelské finanční gramotnosti.**
- **Ve spolupráci s komorami a dalšími poskytovateli podpor by měl být uskutečňován Týden finanční gramotnosti v celé EU.**
- **Je třeba dále usilovat o podporu a usnadnění dostupnosti alternativních zdrojů financování.**
- **Tvůrci politik by měli znovu přezkoumat směrnici o opožděných platbách z roku 2011, aby zabránili opožděným platbám a posílili postavení menších podniků tím, že dlužníky donutí dodržovat dohodnuté platební podmínky.**
- **Reálná ekonomika by měla být chráněna před dopady možných budoucích krizí.**

6. Tvorba, provádění a kontrola právních předpisů EU musí být přizpůsobeny malým a středním podnikům

Prosperující tržní ekonomika vyžaduje všechny druhy podnikání od osob samostatně výdělečně činných až po velké nadnárodní společnosti. MSP

jsou při tom oproti velkým nepřiměřeně ovlivněny regulační a administrativní zátěží.

Small Business Act 2008 zavedl princip "mysli nejdříve na malé", podle něhož by právní předpisy měly být navrženy tak, aby zohledňovaly specifika a potřeby malých a středních podniků.

Test MSP je klíčovým nástrojem pro provádění této zásady. Vyhodnocení jeho aplikace však vykazuje významné nedostatky. Proto je pro naši konkurenceschopnost rozhodující, aby právní předpisy týkající se malých a středních podniků byly založeny na důkladné analýze jejich dopadu na ně. To nemůže být volitelné; musí se to stát předpokladem pro pokrok v legislativním procesu.

Doporučení

- **K zajištění správného provádění testu malých a středních podniků je zapotřebí více podpory a robustnější kontroly a vyváženosti.**
- **Úředníci odpovědní za konkrétní případy by měli systematicky ověřovat správnost provedení Testu MSP před vydáním kladného stanoviska k posouzení dopadů.**
- **Evropský parlament a Rada musí zlepšit své výsledky hodnocení dopadů a respektovat zásadu "mysli nejdříve na malé".**

7. Opatření ke stimulaci podnikatelského myšlení v celé Evropě

K dosažení hospodářského růstu a vyšší úrovně zaměstnanosti potřebuje Evropa více podnikatelů. To také vyžaduje stimulaci podnikání a rozvoj podnikatelských postojů a dovedností od raného věku.

Doporučení

- **Úspěšné programy, jako je program Erasmus pro mladé podnikatele, by měly být v příštím finančním období rozšířeny a posíleny odpovídajícími prostředky.**
- **Zavádění vzdělání pro podnikání do učebních osnov na všech úrovních - od základních a středních škol až po odborné a vysokoškolské vzdělávání - je zásadní.**
- **Velmi důležité je zapojení podnikatelské sféry do tvorby a realizace programů a iniciativ zaměřených na podporu podnikání.**
- **Existuje obecná potřeba prosazovat podnikání účinněji v celé společnosti. "Evropský rok podnikání" by byl pozitivním příspěvkem k tomuto cíli a měl by se uskutečnit v příštím období vhodném termínu v EU.**

8. Ekosystém, který usnadňuje vytváření a rozšiřování podnikání

Ve většině zemí EU existuje nyní živý ekosystém pro zahájení podnikání (start-up). To je pozitivní v porovnání s předcházejícími lety. Přesto mnoho nových podniků nepřežije kritické první roky. Kromě toho nedostatečný počet společností se dostane z fáze "zahájení (start-up)" do fáze "rozvoje (scale-up)".

Doporučení

- **Základním předpokladem pro pokrok je účinná transpozice a prosazování stávajících pravidel jednotného trhu ze strany členských států a příští Komise musí být neústupná při prosazování, aby byly tyto požadavky dodržovány.**
- **Je mimořádně důležité zajistit sledování a plnění cílů unie kapitálových trhů, jednotného digitálního trhu a strategie jednotného trhu.**
- **MSP, které chtějí podnikat přes hranice uvnitř Evropské unie i mimo ni, by měly nadále těžit ze služeb sítě Enterprise Europe. Nástroje řízení této sítě by měly odrážet její spoluvlastnictví ze strany Evropské komise a hostitelských organizací, z nichž 30 % tvoří komory.**
- **Vzhledem k významu malých a středních podniků pro hospodářský růst, vytváření pracovních míst a konkurenceschopnost by měl být jejich význam při tvorbě příštího víceletého finančního rámce považován za klíčový.**

9. Druhá šance po neúspěchu a usnadnění transferu podniků

Podle údajů Komise jeden ze dvou podniků krachuje v prvních pěti letech, a čím dříve společnosti a samostatně výdělečně činní podnikatelé obdrží v tomto procesu vedení pro svůj likvidační postup, tím lépe.

Převedení vlastnictví životaschopného podniku, které se týká 700 000 společností a milionů pracovních míst ročně v celé EU, je výhodné pro prodávajícího i pro kupujícího, pro kterého se může stát alternativou místo zahájení vlastního podnikání.

Doporučení

- **Cílené akce zaměřené na prevenci platební neschopnosti jsou účinnější než harmonizace právního rámce insolvence na evropské úrovni. Pro komory by měly být k dispozici odpovídající finanční prostředky EU, aby pokračovaly v procesu vývoje center prevence insolvence v celé Evropě.**
- **EUROCHAMBRES vyzývá k elektronickému propojení národních rejstříků insolvence.**

- EU může hrát významnou koordinační úlohu při usnadňování pokroku a výměny zkušeností v oblasti převodu podniků.

10. Ekonomické a právní prostředí, které umožňuje podstupovat riziko a stimuluje inovace

Inovace je hlavním zdrojem růstu, konkurenceschopnosti a zlepšení produktivity a musí být ústředním bodem hospodářského rozvoje EU, a tedy i tvorby politik a postupů. Inovace má dlouhodobý přínos, nikoliv krátkodobý zisk, což nesmí odrazovat tvůrce politik od zavádění procesů, zdrojů a pravidel, které jsou nezbytné k povzbuzení inovací v EU. Politiky na podporu inovací přesahují financování výzkumu a vývoje a zahrnují také jednotný trh, digitální infrastrukturu, právo společností, vzdělávání a odbornou přípravu, infrastrukturu, reformu veřejného sektoru a obchod a internacionalizaci.

Doporučení

- EUROCHAMBRES požaduje obnovení a rozšíření Programu podnikové zkušenosti (Enterprise Experience Programme), který umožnil vysokým úředníkům z Evropské komise trávit čas v MSP, aby mohli lépe porozumět jejich problémům. Rozsah programu by měl být rozšířen a podobné iniciativy by měly zahrnout Evropský parlament a vnitrostátní správní orgány. Komory jsou ideálním místem k usnadnění takových schémat.

- Vnitrostátní daňové systémy musí být příznivé pro inovace, výzkum a vývoj, tak aby EU usnadnila sdílení a prosazování osvědčených postupů mezi členskými státy v této oblasti.

11. Pokročilá, propojená a přístupná digitální infrastruktura

Digitalizace je pro evropské podniky klíčovým faktorem úspěchu, přesto pro mnohé společnosti je připojení k internetu nedostatečné, aby využily vznikajících obchodních modelů a trendů.

Internetová bezpečnost zůstává hrozbou, zejména pro menší společnosti, které nemají specializovaná IT oddělení.

Doporučení

- Přístup k vysoce výkonnému a zabezpečenému internetu za účelem poskytování služeb a výrobků na trhu je předpokladem konkurenceschopnosti podniků. Nástroj EU pro propojení Evropy a Evropský fond pro regionální rozvoj by se měly více zaměřit na šíření širokopásmového připojení.

- Agentura Evropské unie pro bezpečnost sítí a informací by měla být pověřena, aby ve spolupráci s členskými státy poskytla prostředky k účinnému boji proti počítačové trestné činnosti, čelila možným rozsáhlým útokům a poskytovala rychlou a přímou pomoc postiženým společnostem.

- Měla by být zajištěna větší podpora z úrovně EU, která by umožnila společnostem, zejména malým a středním podnikům, plně využívat digitální infrastrukturu včetně programů odborné přípravy pro malé a střední podniky a jejich zaměstnance, lepší propojení zdrojů podniků a regionů do inovačních uzlů, výzkumných středisek, inkubátorů a urychlovačů a lepší podporu společností, aby dodržovaly nové právní požadavky týkající se digitální ekonomiky, jako je například obecné nařízení o ochraně údajů (GDPR).

12. Cenově dostupné a bezpečné dodávky energie a surovin

Zajištění konkurenceschopného, udržitelného a bezpečného zásobování energií je jednou z největších společenských a hospodářských výzev pro nadcházející roky. Zvláště v kontextu přechodu na nízkouhlíkovou a obnovitelnou ekonomiku potřebují podniky garantovaný přístup k cenově dostupným a spolehlivým zdrojům energie za všech okolností.

Doporučení

- EU by měla vytvořit nákladově efektivní evropský systém podpory obnovitelných zdrojů energie, umožňující, aby investice mohly být zaměřeny tam, kde mají největší ekonomické účinky.

- Oběhová ekonomika musí aktivně zahrnovat malé a střední podniky, zejména zvyšováním důvěry v druhotné suroviny a poskytnutím lepších rámcových podmínek pro investice do ekologických technologií, např. posílením alternativních forem financování a přijetím opatření k zajištění dostatečné veřejné podpory.

- Přeshraniční obchod se sekundárními surovinovými trhy by měl být usnadněn odstraněním regulačních překážek v rámci EU. Vnitrostátní kritéria pro zpracování odpadu by měla být zjednodušená a protichůdná pravidla v právních předpisech týkajících se chemických látek, odpadů a výrobků by měla být vyřešena.